

TROGLONAUTA
BARLANGKUTATÓ EGYESÜLET

KUTATÁSI JELENTÉSE

2014

A Naszályi-víznyelőbarlang kutatásában nyújtott segítségért ezúton mondunk köszönetet:

- a **Duna-Dráva Cement Kft** és a **Sejcei Bányaiüzem** vezetőinek, *Sáros Bálint* igazgató úrnak, *Burai László* üzemvezető úrnak a kutatásban való közreműködésért és segítségért,

- Az egyesület tagságának:

Ézsiás György
Ézsiás Antónia
Tímár Zsolt
Tölyhi Tamás
Márványkövi Ádám

- különösen *Márványkövi Ádámnak, Tímár Zsoltnak és Tölyhi Tamás* barlangkutatóknak, a kutatás legaktívabb résztvevőinek.

- továbbá a sok vendégkutatónak:

Katona József
Tóth Zoltán
Geiszler János
Csomor Miklós
Marozs Ágnes
Molnár Mónika
Jambricska Barbara
Dávid Zsolt
Gálok László
Horváth Anita
Curawy Gábor
Nagy Mónika
Boros Norbert
Rogos Dóra
Hetényi Dóra
Szabó R. Zoltán
Hortobágyi Gábor
Libisch Károly
Bocskai Bea
Domahidy Farkas
Danics Dóra Katalin
Slíz György
Szedmák Attila
Juhász Csilla

- *Rántó András* kutatásvezető-helyettesnek

Kutatási eredményeink nem jöhettek volna létre egész évi önfeláldozó, lelkes munkájuk nélkül.

Írta: Burst-Demény Marcell

**Fotókat készítette: Burst-Demény Marcell
Tímári Zsolt
Tölyhi Tamás
Márványkövi Ádám
Juhász Csilla**

Tartalom:

A Naszályi-víznyelőbarlang feltáró kutatása

Előzmények

Feltáró kutatás

Bontás

Klíma

Biológia

Természetvédelem

Dokumentáció

Összefoglalás

Mellékletek:

Kutatási napló másolata

Ízeltlábúak biológiai vizsgálatának kutatási jelentése

A Naszályi-víznyelőbarlang feltáró kutatása

Előzmények

Ez a kutatási jelentésünk az előző évek szerves folytatása. Ezért az azokban leírtakat csak akkor ismétljük, ha az érthetőség megkívánja.

Egyesületünk 1995 tavaszától 2002 tavaszáig vendégmunkásként bejáratlan, felfedezetlen, kimászatlan kürtőket tár fel a *Naszályi-víznyelőbarlangban*, majd azokat kiépítette kötéltechnikás pályákkal, a *Naszály Barlangkutató Csoporttal* együttműködve. 2002.05.21.-én mi kaptunk új engedélyt a barlang kutatására *DINPI 2137/2002.* számon.

Jelenleg a barlang kutatását, a *Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 5140-1/2009.* számú határozata engedélyezi részünkre.

Feltáró kutatás

Bontás

A végponti szifon bontása

2012 óta 2014 tavaszán kezdtünk újra reménykedni, hogy tudunk majd szifont bontani, mivel a víz kezdte elérni azt az alacsony szintet, hogy a mesterséges tavunkba is beleférhet. Ezért úgy készültünk, hogy a barlangba ideiglenesen telepített telefon és elektromos vezetékek kötéseit felújítjuk. Ez azért volt szükséges, mert több helyen beázott a telefon kötődoboza, és az elektromos földelő vezeték is cserére szorult.

Időközben azonban az időjárás jelentősen megváltozott; több napos esőzés következett, több 10mm-es napi hozammal.

Így a tavasz végére az idej szifonbontás reménytelenné vált, mivel ugyanennyi víz a tavalyi évben sem tudott elszivárogni.

A Szamarin-ág

Ezt a helyet már évek óta nem bontottuk, mert legutóbb elfogyott a raktárhely és ennek kiürítésénél mindig valami fontosabb feladatunk volt. Az idén egy alkalom alatt kiürítettük a depó helyet: 110 zsák agyagot eresztettünk le az O-kürtő oldalából a Nemvárt Álmod Termébe. A következő alkalommal már folytathattuk a bontást. A lekerült zsákokat kiürítjük és véglegesen deponáljuk az agyagot.

A Padlás bontása-Tetőjárat omladéka

A tavalyi évben be nem fejezett omladékbontást folytattuk. Idén is több alkalommal próbálkoztunk tágítással, véséssel, kövek átpakolásával; így sikerült 8m-rel növelni az omladékban lévő járat hosszát. Megállapítottuk, hogy az omladék nagyon feszül, így már vésni sem ajánlott. A tavalyi szálkőfalnak hitt kőlap is csupán egy omladékkő volt. A helyzete és a mérete becsapott bennünket; azt vettük észre, hogy egy hatalmas és befeszült omladékszóna közepén vagyunk. Ezért úgy döntöttünk, hogy még egy figyelemreméltó pontot megvizsgálunk, és utána feladjuk ezt a helyet. Az idei évben ezt nem volt alkalmunk megtenni.

A feleslegessé vált szerszámokat (csigák, kötelek, kéziszerszámok) kiszállítottuk, hogy állapotuk ne rongálódjon.

Ezen a területen a huzatviszonyok nem változtak.

Klíma

A tavalyi hőmérséklet és huzatviszonyok nem változtak.

Biológia

Pókok

2013. december végén kaptuk meg a kutatási engedélyt (KTVF 44088-6/2013) a barlangi rovarok vizsgálatára, melyet Kovács Péter biológus végzett el.

A pókokat több alkalommal egyelével etilalkoholos kémcsőbe gyűjtöttük. A kutatási eredmények a mellékletben olvashatóak.

Denevérállomány

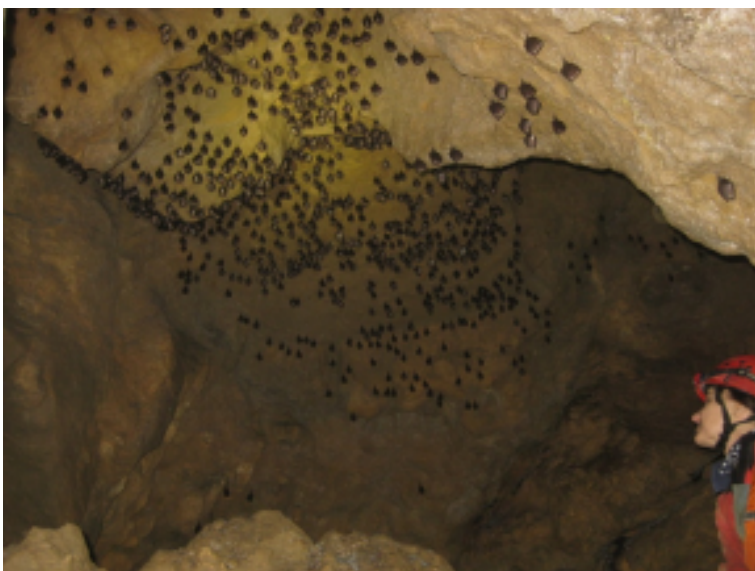
Az idei évben a denevéreket számoltuk, de az eredményeket nem rögzítettük. Az állományi létszám tükrözi az előző éveket. A barlangon belüli elhelyezkedésük és a kedvelt pihenőhelyeik nem változtak.

Ezek:

Bejárati szakasz:

- Kőnyelv cca. 200
- Baldahin cca. 500
- Zoo cca. 40-50
- Agyagos folyosó, nagy kő és környéke: cca. 250-450
- Újabb Álmodók Termé: cca. 800-1200

A barlang többi részén is vannak denevérek, de inkább elszórtan, és nem ilyen nagy csoportokban.

Térképezés

A barlang térképének frissítése lassan halad, mivel az idei évben csak 3 alkalmat tudunk rászánni. De azért a fő ágba a bejáratától a „Nemvárt Álmodók Terméig” az összes régi térképezési pontot kicseréltük új rozsdamentes csavarra. Az elágazásokban és a jellegzetesebb helyeken számozott táblával láttuk el ezeket.

Az új pontokat a barlangtani intézettől kölcsönkapott LEICA DISTO-val felmértük. Az adatok Szabó R. Zoltánnál feldolgozás alatt vannak. Mivel a térkép gerince elkészült így már nincs akadálya a barlang fel nem térképezett részeinek pontos felmérésére. Ezt a munkát 2015-ban is folytatni szeretnénk.

Természetvédelem

A barlangot és környékét folyamatosan tisztán tartjuk, az erdőben és a turista úton talált szemetet összeszedtük. A táborban keletkezett hulladékot elszállítjuk.

A bánya területén található kutatóházunkat egy előtetővel láttuk el, így a kutatókedv nem hagy alább, ha esik az eső vagy a hó.

Mivel 2014 novemberében itt is nagy mennyiségű ónos eső esett, a jégkár jelentős: egész fák gyökerestől fordultak ki, a lobkorona néhol teljesen letört. A barlangot is nehéz megközelíteni a lezuhant faágak miatt.

Dokumentáció

A légmozgási, hőmérsékleti adatokat illetve denevérszámokat idén már nem rögzítettük.

Összefoglalás

Ebben az évben 19 kutató *nap* alatt 28 *személy* kutatott, összesen 115 *munkanapot dolgozott*.
Átlag részvétel 4 *fő/nap* volt.

.....
Burst-Demény Marcell
kutatásvezető

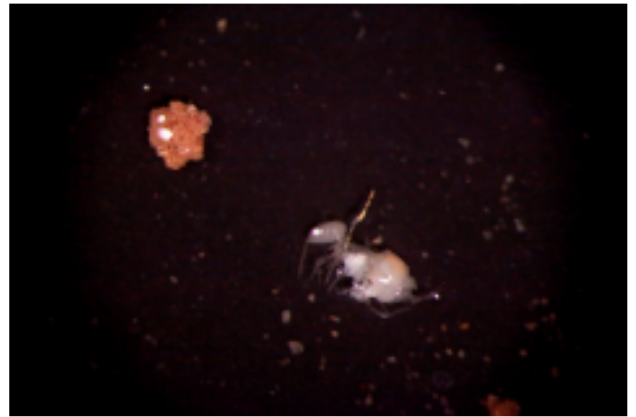
Budapest 2015. február 6.

Naszály-víznyelő barlang

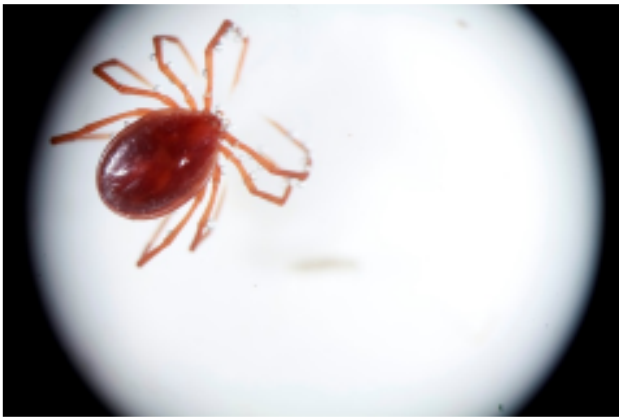
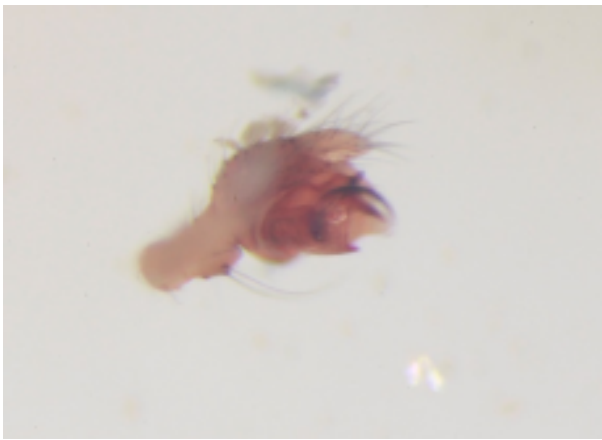
Ízeltlábúak vizsgálata

Készítette: Kovács Péter

Kód	Gyűjtés ideje	Taxon	Faj	Ivar/db	Fotó ssz.	Megjegyzés
I/1.	2014. január	Pók (Araneae)	Porrhomma convexum	Nőstény/1 db	-	-
I/2.	2014. január	Pók (Araneae)	Linyphiidae sp.	Juvenilis/1 db	-	Faji szintű azonosítása nem lehetséges
II/3.	2014. március	Atka (Acari)		-/1 db	1.	-
II/4.	2014. március	Ugróvillás (Collembola)		-/2 db	2.	-
II/5.	2014. július	Bogárlárva		-/1 db	3.	-
III/6.	2014. április	Pók (Araneae)	Linyphiidae sp.	Juvenilis/3 db	4.	Faji szintű azonosítása nem lehetséges
IV/7	2014. április	Ugróvillás (Collembola)		-/1 db	5.	-
IV/8	2014. április	Ezerlábú (Diplopoda)		-/1 db	6.	-
V/9	2014.május	Bogárlárva		-/1 db	7.	-
V/10	2014.június	Ugróvillás (Collembola)		-/1 db	8.	-
V/11	2014.július	Pók (Araneae)	Porrhomma convexum	hím/2	8., 9	9. kép a preparált pedipalpus
VI/12	2014. augusztus	Pók (Araneae)	Juvenilis	juv/1	8.	Faji szintű azonosítása nem lehetséges
VI/13	2014. szeptember	Pók (Araneae)	Porrhomma convexum	nőstény/2	10.	-
VI/14	2014. szeptember	Atka (Acari)		-/1 db	11.	-
V/15	2014. december	Pók (Araneae)	Juvenilis	juv/1	-	Faji szintű azonosítása nem lehetséges

1.	4.
2.	5.
3.	6.

7.	8.
9.	10.
11.	

Porrhomma convexum (Westring, 1851)

A vitroláspókok (Linyphiidae) családjába tartozó kis méretű két, három milliméter nagyságú póknak hét faja ismert hazánkból. A faji szintű elkülönítésük problémás a történeti adatok is többször validálva lettek. Jelen kutatás keretén belül három nőstény és két hím példány került elő. Dunántúl területéről a Kisbalaton térségéből, Fenékpusztáról, illetve Balatonfüredről a Lóczy-barlangból kerültek elő példányai. Hazai élőhely-választása a kevés előfordulási adata miatt nem tisztázott.

Holarctikus elterjedésű, szinte egész Európából kimutatásra került már. Barlangokból, patakokat kísérő vizes élőhelyekről egyaránt ismert.